



KRAJOWA SZKOŁA SĄDOWNICTWA I PROKURATURY

Kraków, 7 maja 2025 r.

Dot. praktyk odbywanych przez aplikantów VI rocznika aplikacji uzupełniającej sędziowskiej po zjazdach od 3 do 8

**Do
Patronów praktyk
oraz Patronów koordynatorów
aplikantów aplikacji uzupełniającej
sędziowskiej**

Uprzejmie przedstawiam cel oraz szczegółowy zakres tematyczny praktyk odbywanych przez aplikantów VI rocznika aplikacji uzupełniającej sędziowskiej **po zjazdach 3-8 w sądzie rejonowym w wydziale karnym.**

I. Ogólne założenia co do przebiegu praktyk

Celem praktyki jest, co do zasady, zaznajomienie aplikantów z czynnościami i metodyką pracy sędziego oraz doskonalenie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej i znajomości orzecznictwa. Praktyka winna utrwalać wiedzę zdobytą podczas bezpośrednio poprzedzających ją zajęć seminaryjnych w ramach zjazdu.

Patron praktyki ma obowiązek omówić z aplikantem cel, szczegółowy zakres tematyczny praktyki i jej planowany przebieg oraz zapoznać aplikanta ze swoim stanowiskiem pracy i strukturą organizacyjną jednostki, w której jest zatrudniony.

Patron praktyki powinien powierzyć aplikantowi wykonanie czynności określonych w zaleceniach dotyczących przebiegu praktyki, udzielać aplikantowi wskazówek i pomocy przy wykonywaniu tych czynności oraz kontrolować prawidłowość ich wykonania. W trakcie praktyki można zlecić aplikantowi wykonanie dodatkowych czynności, innych niż określone w zaleceniach dotyczących przebiegu praktyki.

W przypadku, gdy zrealizowanie czynności zawartych w zaleceniach dotyczących przebiegu danej praktyki okazało się niemożliwe w czasie jej trwania, należy je uzupełnić podczas kolejnych praktyk – tak, aby aplikant po zakończeniu cyklu praktyk w danym wydziale posiadał wszystkie niezbędne umiejętności z zakresu objętego programem wyszczególnionych zjazdów.

Uprzejmie proszę o zapoznanie się z zarządzeniem Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury Nr 539/2021 z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad odbywania praktyk przez aplikantów aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej, które znajduje się na stronie internetowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury pod adresem <https://www.kSSIP.gov.pl/node/7958>.

II. Schemat organizacyjny praktyk w sądzie rejonowym w wydziale karnym

Numer zjazdu	Termin zjazdu	Czas trwania i termin praktyki	Data i przedmiot sprawdzianu
3	02-03.08.2025 r.	04-08.08.2025 r. - 1 dzień 11-14.08.2025 r. - 1 dzień (2 dni)	16.08.2025 r.: przygotowanie projektu postanowienia sądu zapadającego w ramach czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym wraz z zarządzeniami
4	16-17.08.2025 r.	18-22.08.2025 r. - 1 dzień 25-29.08.2025 r. - 1 dzień (2 dni)	30.08.2025 r.: przygotowanie postanowienia sądu w przedmiocie zastosowania środka przymusu procesowego wraz z zarządzeniami
5	30-31.08.2025 r.	01-05.09.2025 r. - 1 dzień 08-12.09.2025 r. - 1 dzień (2 dni)	-----
6	13-14.09.2025 r.	15-19.09.2025 r. - 1 dzień 22-26.09.2025 r. - 1 dzień (2 dni)	-----
7	27-28.09.2025 r.	29.09-03.10.2025 r. - 1 dzień 06-10.10.2025 r. - 1 dzień (2 dni)	-----
8	11-12.10.2025 r.	13-17.10.2025 r. - 1 dzień 20-24.10.2025 r. - 1 dzień (2 dni)	25.10.2025 r.: przygotowanie projektu wyroku sądu I instancji i jego pisemnego uzasadnienia wraz z zarządzeniami

III. Zalecenia dotyczące przebiegu poszczególnych praktyk

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 3 ZJEŻDZIE

Przedmiotem 3 zjazdu aplikacji uzupełniającej sędziowskiej są następujące zagadnienia:

- postępowanie przygotowawcze ze szczególnym uwzględnieniem czynności sądowych,
- mediacja,
- psychiatria i psychologia sądowa.

Patron praktyki oraz patron koordynator powinni przede wszystkim umożliwić aplikantom zaznajomienie się z różnorodnymi zagadnieniami dotyczącymi czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym, w tym metodyki przesłuchania małoletniego i innych świadków, przeprowadzanego przez sąd w trybie art. 185a k.p.k. i nast.

Ważne: praktyki po 3 zjeździe nie obejmują zagadnień z zakresu środków przymusu (zatrzymanie, środki zapobiegawcze, zabezpieczenie majątkowe), które objęte jest tematyką 4 zjazdu, a co za tym idzie, praktykami po tym zjeździe.

W ramach praktyk po 3 zjeździe aplikanci powinni:

- 1) zostać zapoznani z systemem rejestracji spraw w wykazie „Kp”;
- 2) zostać zapoznani z aktami wyżej wymienionych spraw oraz z aktami śledztwa lub dochodzenia;
- 3) zostać zapoznani z systemem organizacji posiedzeń sądu i sposobem prowadzenia protokołu w sprawach w przedmiocie rozpoznania zażaleń na postanowienia prokuratora (lub Policji) o odmowie wszczęcia albo umorzeniu śledztwa (dochodzenia) oraz w przedmiocie wniosków prokuratora o zwolnienie z tajemnicy prawnie chronionej, z wyłączeniem spraw dotyczących środków przymusu (zatrzymanie, środki zapobiegawcze, zabezpieczenie majątkowe), które to zagadnienie objęte jest tematyką 4 zjazdu;
- 4) uczestniczyć w wyżej wymienionych posiedzeniach sądu oraz przygotowywać w tych sprawach projekty postanowień (z uzasadnieniami) i zarządzeń oraz w przedmiocie dowodów rzeczowych (także z uzasadnieniami);
- 5) zostać zapoznani z systemem organizacji posiedzeń sądu w przedmiocie przesłuchania małoletniego i innych świadków w trybie art. 185a k.p.k. i nast. (techniczne przygotowanie pokoju przesłuchań, zawiadomienia uczestników, kwestia wyznaczenia reprezentanta dla małoletniego, sposób prowadzenia przesłuchania) oraz w miarę możliwości uczestniczyć w takich czynnościach.

Przedmiotem sprawdzianu, który aplikanci będą pisać po 3 zjeździe 16 sierpnia 2025 r., będzie przygotowanie projektu postanowienia sądu zapadającego w ramach czynności sądowych w postępowaniu przygotowawczym wraz z zarządzeniami, dlatego ważnym jest, aby aplikanci podczas praktyk opanowali tę umiejętność w jak najwyższym stopniu.

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 4 ZJEŻDZIE

Przedmiotem 4 zjazdu aplikacji uzupełniającej sędziowskiej są następujące zagadnienia:

- środki przymusu procesowego,
- elementy kryminalistyki i medycyny sądowej.

Patron praktyki oraz patron koordynator powinni przede wszystkim umożliwić aplikantom zaznajomienie się z różnorodnymi zagadnieniami dotyczącymi środków przymusu procesowego, a w szczególności z rozpoznawaniem przez sąd wniosków w przedmiocie tymczasowego aresztowania (zastosowanie, przedłużenie).

W ramach praktyk po 4 zjeździe aplikanci powinni:

- 1) zostać zapoznani z systemem organizacji posiedzeń sądu (przyjmowanie i rejestracja wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania, doprowadzenia podejrzanych do sądu) i sposobem prowadzenia protokołu w sprawach dotyczących środków przymusu procesowego oraz dotyczących zabezpieczenia majątkowego;
- 2) uczestniczyć w wyżej wymienionych posiedzeniach oraz przygotowywać w tych sprawach projekty co najmniej trzech różnych postanowień wraz z zarządzeniami w zakresie środków przymusu (w szczególności orzeczeń w przedmiocie tymczasowego aresztowania, rozpoznania zażalenia na zatrzymanie), a także sporządzić orzeczenie w przedmiocie kary pieniężnej;
- 3) dokonać analizy opinii biegłych w postępowaniu przygotowawczym pod kątem ich przydatności dla dalszego toku procesu i ich poprawności;
- 4) zostać zapoznani z kompletem tzw. dokumentacji aresztowej i sposobem jej sporządzania oraz wydawania.

Przedmiotem sprawdzianu, który aplikanci będą pisać po 4 zjeździe 30 sierpnia 2025 r. będzie przygotowanie postanowienia sądu w przedmiocie zastosowania środka przymusu procesowego wraz z zarządzeniami, dlatego ważnym jest, aby aplikanci podczas praktyk opanowali tę umiejętność w jak najwyższym stopniu.

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 5 ZJEŹDZIE

Przedmiotem 5 zjazdu aplikacji uzupełniającej sędziowskiej jest postępowanie przed sądem I instancji - wstępna kontrola oskarżenia, przygotowania do rozprawy głównej.

Patron praktyki oraz patron koordynator powinni przede wszystkim umożliwić aplikantom zaznajomienie się z różnorodnymi zagadnieniami dotyczącymi wstępnej kontroli aktu oskarżenia (lub innej skargi inicjującej postępowanie sądowe, jak wniosek o warunkowe umorzenie postępowania, wniosek o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego).

W ramach praktyk po 5 zjeździe aplikanci powinni:

- 1) zostać zapoznani się ze sposobem rejestrowania spraw w repertorium „K” i „W”,
- 2) zostać zapoznani z funkcjonowaniem SLPS w danym wydziale,
- 3) zostać zapoznani z czynnościami wykonywanymi przez przewodniczącego wydziału w związku z dokonywaniem kontroli formalnej aktu oskarżenia (wniosku o warunkowe umorzenie postępowania),
- 4) zostać zapoznani z procesem merytorycznej kontroli aktu oskarżenia pod kątem negatywnych przesłanek postępowania, braku faktycznych podstaw oskarżenia lub innych przesłanek z art. 339 k.p.k.,
- 5) przygotować projekt co najmniej dwóch orzeczeń w przedmiocie, o którym mowa w art. 339 k.p.k. wraz z uzasadnieniem i zarządzeniami wykonawczymi (w tym co najmniej jednego w zakresie umorzenia postępowania i zastosowania środków zabezpieczających);
- 6) uczestniczyć w posiedzeniach odbywanych w trybie art. 339 k.p.k.

Program aplikacji sędziowskiej uzupełniającej nie przewiduje sprawdzianu po 5 zjeździe.

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 6 ZJEŹDZIE

Przedmiotem 6 zjazdu aplikacji uzupełniającej sędziowskiej jest postępowanie przed sądem pierwszej instancji od wywołania sprawy do głosów stron, w tym także postępowania szczególne (prywatnoscargowe, przyspieszone, nakazowe) oraz postępowanie w sprawach o wykroczenia powszechne przewidziane w przepisach kodeksu wykroczeń lub prawie pozakodeksowym.

Wobec powyższego patron praktyki oraz patron koordynator powinni przede wszystkim umożliwić aplikantom zaznajomienie się z jak najszerszym kręgiem decyzji podejmowanych przez sędziego w ramach postępowania przed sądem pierwszej instancji, w szczególności w zakresie kierowania rozprawą i rozstrzygania kwestii wynikłych na rozprawie. Wskazano jest, aby aplikanci sporządzali projekty decyzji sędziego zapadających na rozprawie w jak największej liczbie różnorodnych spraw.

Istotne jest, aby aplikantom zlecać:

- 1) zapoznanie się z czynnościami wykonywanymi przez sędziego w związku z kierowaniem spraw na rozprawę i na posiedzenia;
- 2) sporządzanie projektów postanowień i zarządzeń zapadających na rozprawie, tj.:
 - dotyczących przerwy i odroczenia rozprawy,
 - mających charakter porządkowy,
 - dotyczących możliwości prowadzenia rozprawy bez udziału oskarżonego,
 - oddalających bądź uwzględniających wniosek dowodowy (w tym w szczególności wniosek o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego),
 - o wyłączeniu jawności rozprawy,
 - dotyczących dopuszczenia do udziału w postępowaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego,
 - dotyczących wydania zezwolenia na rejestrację przebiegu rozprawy,
 - dotyczących wniosków składanych w trybie art. 387 k.p.k.,
 - dotyczących braków postępowania przygotowawczego,
 - dotyczących skorzystania z pomocy prawnej,
 - dotyczących uprzedzenia o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu i rozszerzenia zarzutów aktu oskarżenia.

Podczas praktyki aplikanci winni poznać ogólne zasady prowadzenia rozprawy przed sądem rejonowym, ze szczególnym uwzględnieniem czynności podejmowanych przez sędziego w toku postępowania, a mających na celu koncentrowanie materiału dowodowego oraz sprawne i celowe przeprowadzanie dowodów. Aplikanci również powinni uczestniczyć w rozprawach.

Program aplikacji sędziowskiej uzupełniającej nie przewiduje sprawdzianu po 6 zjeździe.

ZALECENIA W SPRAWIE PRAKTYK PO 7 i 8 ZJEŹDZIE

Przedmiotem 7 i 8 zjazdu aplikacji uzupełniającej sędziowskiej jest postępowanie przed sądem pierwszej instancji – narada i głosowanie, wyrokowanie, orzekanie w przedmiocie kosztów procesu.

Wobec powyższego patron praktyki oraz patron koordynator powinni przede wszystkim umożliwić aplikantom zaznajomienie się z jak najszerszym kręgiem decyzji podejmowanych przez sędziego na etapie bezpośrednio poprzedzającym zakończenie postępowania przed sądem pierwszej instancji. Wskazano jest, aby aplikanci sporządzali projekty wyroków i ich uzasadnień zapadających w jak największej liczbie różnorodnych spraw.

Istotne jest, aby aplikantom zlecać:

- 1) analizę akt spraw na etapie bezpośrednio poprzedzającym wydanie wyroku, skoncentrowaną na ocenie materiału dowodowego, przygotowaniu i wydaniu końcowego orzeczenia;
- 2) zapoznanie się z czynnościami wykonywanymi przez sędziego w związku z wznowieniem przewodu sądowego oraz skierowaniem sprawy na posiedzenie w trybie art. 420 § 1 i 2 k.p.k.;
- 3) sporządzanie projektów następujących decyzji procesowych:
 - wyroku skazującego,
 - wyroku uniewinniającego,
 - wyroku warunkowo umarzającego postępowanie,
 - wyroku umarzającego postępowanie,
 - wyroku łącznego,
 - postanowienia o uzupełnieniu wyroku w trybie art. 420 § 1 i 2 k.p.k.,
 - postanowienia o ustaleniu kosztów procesu w trybie art. 626 § 2 k.p.k.;
- 4) sporządzanie projektów uzasadnień wyżej wymienionych orzeczeń;
- 5) obliczanie wydatków poniesionych w toku procesu przez Skarb Państwa oraz należnych opłat.

Podczas praktyki aplikanci winni poznać ogólne zasady związane z prowadzenia rozprawy przed sądem rejonowym, ze szczególnym uwzględnieniem czynności podejmowanych przez sędziego bezpośrednio przed zamknięciem przewodu sądowego. Aplikanci również powinni uczestniczyć w rozprawach.

Przedmiotem sprawdzianu, który aplikanci będą pisać 25 października 2025 r., na 9 zjeździe aplikacji uzupełniającej sędziowskiej (po odbyciu praktyki po 7 i 8 zjeździe), będzie przygotowanie projektu wyroku sądu I instancji i jego pisemnego uzasadnienia wraz z zarządzeniami, dlatego ważnym jest, aby aplikanci podczas praktyk opanowali tę umiejętność w jak najwyższym stopniu.

Kierownik Działu Dydaktycznego OAS

Magdalena Nagaduś
sędzia